

İNGİLİZCE'DE RELATIVE CLAUSE KONUSUNUN ÖĞRETİMİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÖĞRETİM İLE GELENEKSEL YÖNTEMİN ÖĞRENCİ BAŞARISI ÜZERİNE ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ*

Oya SERTDEMİR DÜŞMEZ

Özet

Bu çalışmanın amacı, İngilizce'de 'Relative Clause' konusunun öğretilmesinde, öğrenci başarısı üzerinde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel yöntem arasında herhangi bir farklılık olup olmadığını belirlemektir. Araştırma Elazığ Özel Bilgem Koleji'nde 8. sınıflarda okuyan öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Bu deneysel çalışmada, bir deney bir de kontrol grubu bulunmaktadır. Deney ve kontrol gruplarının her birinde 14'er öğrenci olmak üzere toplam 28 öğrenci bulunmaktadır. Araştırma dört hafta sürmüştür. Deney grubunda bilgisayar destekli öğretim yapılırken, kontrol grubunda geleneksel yöntem izlenmiştir. Araştırma ile İngilizce dersinde Relative Clause konusuna ait bilgi ve kavrama basamağında hedeflenen davranışlara ulaşmada deney grubuna uygulanan bilgisayar destekli dil öğretimi daha etkili bulunmuştur. Bu sonuçtan hareketle, bilgisayar destekli dil öğretiminin sadece özel okullarda değil, aynı zamanda devlet okullarında da uygulanması; sınıflarda sadece ders kitabı ve yazı tahtasının temel araç olarak kullanılmaması; öğrencilerin motivasyonlarının da sağlanması için bilgisayarların kullanılması ve bilgisayar destekli dil öğretiminin öğretmenlere tanıtılması gibi önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar sözcükler: Bilgisayar destekli dil öğretimi, İngilizce öğretimi, geleneksel yöntem.

Abstract

This study was carried out to show whether there is a difference between the Computer Assisted Language Learning (CALL) and the traditional method on students' achievement in teaching relative clause. The subjects involved in this study were Elazığ Bilgem Private High School eighth grade students. The study included two groups, one was experimental and the other was control group. Each group consists of 14 students. The results from the research indicate that CALL used in experimental group was more efficient in reaching the objectives at knowledge and comprehension levels of cognitive domain. Experimental students were found more successful in learning "relative clause" than controlled students. An analysis of the students' scores showed that CALL used in experimental group was more effective in reaching the objectives of the whole test than the traditional method used in control group. Findings from the research reveal that CALL was more efficient and effective in teaching relative clauses than the traditional method. From those results, it is proposed that CALL should be used not only in colleges but also at state schools. The course book and board should not be the main materials for teaching English as a foreign language. To motivate the students, the teachers should use computers and in-service education about Computer Assisted Language Learning should be provided for English teachers.

Key words: Computer assisted language learning, teaching english, traditional method

Küreselleşme ile uluslar arası ilişkilerin artması ve buna bağlı olarak iletişimde meydana gelen büyük gelişmeler bireylerin en az bir yabancı dil bilmesini gerekli kılmıştır. Chastain'e (1976) göre birey bir yabancı dil bilerek, dünyayı daha iyi kavrar, çeşitli kültürel ve dilsel engelleri daha rahat aşar, hoşgörü sahibi olur, yeni öğrenme becerileri kazanır ve bir meslek sahibi olabilir. Ancak, yabancı dil öğretiminde tüm çabalara karşın, istenilen düzeye ulaşamadığı görülmekte ve bu durum eğitim sistemimizin gündeminde önemli bir sorun olarak yer almaktadır. Ülkemizde yabancı dil öğretimi ile ilgili olarak değişik zamanlarda yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu yasal düzenlemelerde amaç, daha etkin bir yabancı dil öğretiminin gerçekleştirilebilmesidir.

Yabancı dil eğitiminde beklenen başarının elde edilememesinin çeşitli nedenlere dayanmaktadır. Program geliştirme düzeyinde, öğretimde çağdaş program geliştirme anlayışının benimsenmemesi ve program geliştirme çalışmalarına yeterli düzeyde yer verilmemesi, yabancı dil öğretimi olumsuz yönde etkileyen faktörlerden biridir (Yaşar, 1990:90). Bunun dışında; geleneksel öğretme anlayışının benimsenmesi, kalabalık sınıflar, araç-gereç yetersizliği, kullanılan yöntem ve teknikler ile öğrencilerin bireysel özelliklerinin dikkate alınmaması yabancı dil öğretimi olumsuz yönde etkileyen faktörler olarak sıralanabilir. Öğrencilerin bireysel özelliklerinin dikkate alınması ihtiyacı, beraberinde öğretimin bireyselleştirilmesi anlayışını da getirmiştir.

İkinci Dünya Savaşı'ndan beri yabancı dil öğretimine olan yoğun ilgiden dolayı çok sayıda yaklaşım ve yöntem üzerinde durulmuştur. Bunların önemli bir kısmı, gelişen teknolojiyi yabancı dil sınıflarına taşıyarak daha etkili dil öğretme üzerinde yoğunlaşmıştır. Teknolojinin sınıf ortamına taşınması yabancı dil öğretmenleri ve araştırmacıları için hep üzerinde odaklanılan bir husus olmuştur. Öğretimi bireyselleştirmek amacıyla çeşitli yöntemler geliştirilmiş, bunların bir kısmı kabul görürken bir kısmı da reddedilmiştir. Öğretimi bireyselleştirme çabaları sonucunda geliştirilen sistemlerden birisi de, bireyselleştirilmiş bir öğretim sistemi olan ve programlı öğretim anlayışına dayalı olan bilgisayar destekli eğitimidir (Odabaşı, 1994:1). Bir eğitim teknolojisi uygulaması olan bilgisayar destekli eğitim, eğitim programlarında öğretim süreçlerinin etkililiğini arttırmak amacıyla geliştirilmiş bir yöntemdir (Odabaşı, 1994:11).

Bilgisayar destekli öğretim kavramı 1960'lı yıllardan sonra ortaya atılmış, 1970'li yıllarda da ABD'deki üniversitelerde bilgisayar destekli öğretime ilişkin çalışmalar ve araştırmalar başlamıştır (Demirel, 1994). Bilgisayarların dil öğretme sürecinde kullanılmaları hem ilgi çekmiştir hem de korku kaynağı olmuştur. İlgi, öğrencileri dil öğreniminde yeni ortamlara katma yönünde gelişirken; korku ise insanın yerini makinelerin alacağı ve çok pahalı ortamlarla karşı karşıya kalınacağı yönünde gelişmiştir (Morgan, 1986: 515). Ancak şu anda yaygın olarak kabul edilen görüş, bilgisayarın öğrenme sürecinde yararlı bir araç olduğu ve bu potansiyeli taşıdığı yönündedir (Kidd, 1990:69).

Mikro-elektronik ve mikro-bilgisayar teknolojisi alanında kaydedilen önemli aşamalar, özellikle daha geniş ve daha karmaşık yazılımları olan kişisel bilgisayarların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Mikro devrim denen bu durum, bilgisayar teknolojisinin okullara ve evlere kadar girmesini sağlamıştır. Bunun doğal sonucu olarak da daha çok insan bilgisayar kullanmaya başlamış ve dil öğretimi de içeren yazılım

alanındaki gelişmelerle ilgilenmeye başlamıştır (Kenning ve Kenning, 1990:1). Bilgisayarın sınıf ortamını etkileyen rolü, öğretmenlerin yanı sıra, araştırmacıların da büyük ilgisini çekmektedir (Johnson, 1991:17). Bilgisayar, öğrenmeyi kolaylaştıran, etkili öğrenmenin gerçekleşmesine katkıda bulunan, öğrenme yaşantılarını daha etkili hâle getiren ve güdüleyici bir araç olarak kabul edilmektedir. Bu durum öğretmenin geleneksel rolünü de değiştirmeye başlamıştır. Geçmişte öğretmen, öğrenme ortamında en dominant kişi olarak görülürken, günümüzde öğrenmeyi kolaylaştıran kişi olarak görülmektedir. Bundan dolayı öğretmenin farklı alanlarda bilgi sahibi olması gerekmektedir. İyi bir dil öğretmeni kendi alanındaki gelişmelerin yanı sıra diğer disiplinlerdeki gelişmeleri de izlemelidir. Modern dil uzmanı sadece dil alanındaki gelişmelerden haberdar olmamalı, aynı zamanda dilini öğrettiği ülke hakkında da bilgi sahibi olmalıdır (Cameron, Dodd ve Rahtz, 1986: 24). Bu, sınıf ortamında öğretmenin dil ile ilgili daha etkili bir iletişim geliştirmesine katkıda bulunacaktır.

Öğretmenin öğrencilerine ilişkin üç ana grupta bilgi sahibi olması gerekmektedir. Bunlar; 1) Psikolojik faktörler, 2) Bireysel ihtiyaçlar ve 3) Sosyal faktörlerdir (Lopez, 1989:2). Öğretmen, öğrencilerin düzeylerini, ihtiyaçlarını ve öğrenme biçimlerini bilmelidir. Bu noktada sorulması gereken sorular şunlardır: “Yabancı dil öğretiminde bilgisayarlar kullanıldığı zaman, öğretmenin rolü nedir? Öğretmen hangi konumda bulunmalıdır ve sınıfta ne yapmalıdır?” Bilgisayarlar zaman zaman öğretmenin yerini almaktadır. Çünkü öğrenci, bilgisayar aracılığıyla öğrenir ve öğrenmesini değerlendirir. Ama her şeye rağmen, öğretmenin önemi ve işlevi asla kaybolmayacaktır. Bilgisayar destekli öğretim laboratuvarında öğretmen bir rehber konumundadır. Öğrenciler bilgisayarlarla çalışırken, öğretmen sınıfta dolaşır ve öğrencilere ihtiyaç duydukları zaman yardım eder.

Bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin etkililik düzeyini belirlemek amacıyla yapılan araştırmalar, bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin, geleneksel yöntemlerden daha etkili olduğunu ve öğrencilerin bilgisayarlarla daha iyi ve hızlı öğrendiklerini ortaya koymuştur. (Jamison, Suppes ve Wells, 1974; Schmidt Weinstein, Niemieck, ve Walberg, 1985; Niemieck ve Walberg, 1987; Kennedy, 1989; Fox, 1992; Swan, 1992; Avent, 1994; Koçak, 1997; Somuncuoğlu, 1997; İnan ve Oktay, 1997; Wu, 1993). Odabaşı'nın (1994) yabancı dilde öğrenim yapan özel bir orta öğretim kurumundaki öğrenciler üzerinde yaptığı bir araştırmada, İngilizce dil bilgisi öğrenmede, bilgisayar destekli öğrenme yöntemi ile geleneksel yöntemin etkisi karşılaştırılmıştır. Araştırma ile bilgisayar destekli öğrenme ortamının, İngilizce dil bilgisi öğrenmede geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu belirlenmiştir.

Uzunboylu'nun (1995) KKTC'de bulunan 11 orta öğretim kurumunun birinci sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin, bir dönem boyunca aldıkları bilgisayar dersinin belirlenen hedeflerine hangi düzeyde ulaştıkları ve bilgisayara yönelik tutumlarının nasıl oluştuğu probleminden yola çıkarak, öğrencilerin bilgisayar öğrenme düzeyleri ile bilgisayara yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçladığı araştırmasında, öğrencilerin bilgisayara karşı tutumlarının genel olarak olumlu yönde olduğu görülmüştür. Buna bağlı olarak, öğrencilerin bu tutumlarında cinsiyetlerine ve öğrenim gördükleri okul türlerine göre herhangi bir farklılık bulunmamıştır. Araştırma ile öğrencilerin bilgisayar dersindeki bilişsel alan davranışlarından bilgi, kavrama ve uygulama basamakları, bu basamakların genel toplamı, bilgisayara

yönelik tutum puanlarının her birinin arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir.

Alkan'ın (1997) bilgisayar destekli İngilizce öğretimi ile öğretmen merkezli İngilizce öğretimi yapan lise modellerini karşılaştırmalı olarak incelediği bir araştırmada, bilgisayar destekli öğretimin öğrenimin kalitesini artırdığı ortaya konmuştur. Öğrenciler bilgisayar destekli öğretim ile daha aktif, daha başarılı, üretici ve yaratıcı hâle gelmişlerdir. Şentürk (1997) de bilgisayar destekli dinleme ve anlama dersinin, öğrencilerin dinleme ve anlama yetilerine olan etkileri üzerinde yaptığı araştırma sonucunda, öğrencilerin bilgisayar destekli eğitime karşı olumlu tutum içinde olduklarını belirlemiştir. Araştırma ile, bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin daha hızlı öğrenmelerine katkıda bulunduğu gözlenmiştir.

Aytürk (1999) ise bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin İngilizce başarılarına, İngilizceye ve bilgisayara yönelik tutumlarına olan etkisini araştırmıştır. Ankara il merkezindeki orta öğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan araştırma sonucunda, İngilizce öğretiminde bilgisayar destekli öğretim alan öğrencilerin başarısının, geleneksel yöntemle öğretim alan öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Buna bağlı olarak, bilgisayar destekli öğretim alan öğrencilerin hem İngilizceye hem de bilgisayara karşı tutumlarının daha olumlu olduğu ortaya konmuştur.

Tuzcuoğlu'nun (2000) yabancı diller bölümündeki öğretmenlerin bilgisayar destekli yabancı dil öğrenmeye ilişkin tutumlarını incelediği araştırmasında, öğretmenlerin bilgisayar destekli dil öğretimine yönelik olumlu tutum içinde oldukları belirlenmiştir. Öğretmenler, öğrencilerinin de bilgisayar destekli dil öğretiminin öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye olan ilgilerini artırdığını vurgulamışlardır.

Web destekli İngilizce öğretiminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisine ilişkin Uzunboylu'nun (2002) yaptığı araştırmada, İngilizce öğretiminin öğrenme-öğretme sürecinde dil bilgisi konularıyla ilgili alıştırma çalışmaları web destekli olarak yapılmış ve bu uygulamanın geleneksel yönteme göre öğrenci başarısını daha fazla artırdığı görülmüştür.

Kurt (2002) tarafından 25 üniversite öğrencisi üzerinde, İngilizce 'Okuma ve Yorumlama' dersinde yapılan bir araştırmada, derinlemesine düşünme ortamlarının ve stratejisinin, öğrenciler tarafından nasıl algılandığı, değerlendirildiği ve eleştirildiği gözlemlenmiş ve bu amaçla yapılandırıcı öğrenme çevresi oluşturularak, derinlemesine düşünme stratejisi öğrenme çevresine uyarlanmıştır. Bu bağlamda öğrencilerden, dönem boyunca derinlemesine düşünme eylemlerini kaydedebilecekleri 'Öğrenme Günlükleri' oluşturmaları; belirli açık uçlu soruları yanıtlayarak derinlemesine düşünmeleri; isteyen öğrencilerin kendileri için oluşturulmuş 'elektronik öğrenme günlüğü'ne (e-ö.günlük) yazmaları istenmiştir. Araştırma sonucunda, elektronik öğrenme günlüğünün derinlemesine düşünmeye çok yönlü katkı sağladığı belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, İngilizcenin öğretilmesinde, geleneksel yöntem ile bilgisayar destekli öğretim yönteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisini karşılaştırmaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin uygulandığı deney grubu ile geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubunun;

a) *Bilişsel alanın bilgi basamağından* aldıkları başarı puanları açısından *son test puanları* arasında anlamlı bir fark var mıdır?

b) *Bilişsel alanın kavrama basamağından aldıkları başarı puanları açısından son test puanları* arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. Grupların *başarı testinin tümünden* aldıkları *son test puanları* arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Deney ve kontrol grupları arasında testin;

a) *Bilişsel alanın bilgi basamağından* aldıkları *erişi puanları* ortalamaları açısından anlamlı bir fark var mıdır?

b) *Bilişsel alanın kavrama basamağından* aldıkları *erişi puanları* ortalamaları açısından anlamlı bir fark var mıdır?

4. Deney ve kontrol grupları arasında *testin tümünden* aldıkları *erişi puanları* ortalamaları açısından anlamlı bir fark var mıdır?

5. Grupların her birinin;

a) *Bilişsel alanın bilgi basamağından* aldıkları başarı puanları açısından *ön test-son test puanları* arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

b) *Bilişsel alanın kavrama basamağından* aldıkları başarı puanları açısından *ön test-son test puanları* arasında anlamlı bir fark var mıdır?

6. Her bir grubun *testin tümünden* aldıkları başarı puanları açısından *ön test-son test puanları* arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırma Modeli

Deneyssel nitelikte olan bu araştırma ön test-son test kontrol gruplu modelde gerçekleştirilmiştir. Bu modelin simgesel görünümü Tablo 1'de verilmiştir (Karasar, 1982:102; Erden, 1993:45; Balcı, 1995:248).

Tablo 1: Ön Test-Son Test Kontrol Gruplu Model

G1	R	O1	X	O2
G2	R	O3		O4

Modelde kullanılan simgelerin anlamı aşağıdaki gibidir:

G1: Deney grubu, G2 : Kontrol grubu, R: Grupların oluşturulmasındaki yansızlık, X: Bağımsız Değişken (denel işlem), O1-O3 : Deney öncesi ölçme (ön test), O2-O4: Deney sonrası ölçme (son test).

Sınırlılıklar

Araştırma, kapsadığı alan ve uygulama açısından;

1- Elazığ Özel Bilgem Koleji'nde okuyan bir deney bir de kontrol grubunun oluşturulduğu 8. sınıf öğrencileri,

2- İngilizce dersinden Relative Clause konusu,

3- Haftada 6 saat olmak üzere toplam dört haftalık uygulama süresi ve

4-Deney grubuna uygulanan Bilgisayar Destekli İngilizce Öğretimi ve kontrol grubuna uygulanan geleneksel yöntem ile sınırlıdır.

Çalışma Evreni

Araştırmanın evrenini Elazığ İl merkezinde bulunan Özel Bilgem Koleji 8. sınıflarında okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma evreninin tümü örneklem olarak alınmıştır.

Deney ve Kontrol Gruplarının Oluşturulması

Araştırma için deney ve kontrol grupları belirli ölçütlere göre oluşturulmuştur. Bunlar; öğrencilerin 7. sınıf not ortalamaları, 7. sınıf İngilizce dersine ilişkin not ortalamaları ve İngilizce bilgilerini ölçmeye yönelik seviye tespit sınavından aldıkları puanlardır. Bu ölçütlere göre, gruplar oluşturulduktan sonra, öğrencilerin ön test puanları da yansızlığı kontrol amacıyla kullanılmış ve bütün bu sonuçlara göre grupların eşit olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin İngilizce seviye tespit sınavında kullanılan test, daha önce Gömleksiz (1999) tarafından geliştirilmiş ve testin tümünün geçerliği 0.55, ve güvenilirliği ise 0.92 olarak belirlenmiştir. Aşağıda grupların oluşturulmasında kullanılan ölçütlere ilişkin istatistiksel işlemler verilmektedir. Tablo 2'de grupların 7. sınıf ortalamalarına ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 2: Grupların 7. Sınıf Not Ortalamalarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	MWU	P
Deney Grubu	14	16,07	225,00	76,000	0,261*
Kontrol Grubu	14	12,93	181,00		
Toplam	28				

*P >0,05

Tablo 2'deki bulgular incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin, 7. sınıfa ait not ortalamaları için uygulanan Mann Whitney U testi sonuçlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı görülmektedir (P= 0,261). Deney grubunun sıra ortalaması 16,07 iken, kontrol grubunun sıra ortalaması 12,93 olarak belirlenmiştir. Bu açıdan bakıldığında, 7. sınıf genel not ortalamalarına göre grupların yansız bir şekilde oluşturulduğu söylenebilir. Tablo 3'te grupların 7. sınıf İngilizce dersi not ortalamalarına ilişkin Mann Whitney U testi sonuçları görülmektedir.

Tablo 3: 7. Sınıf İngilizce Dersi Not Ortalamalarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	MWU	P
Deney Grubu	14	15,50	217,00	84,000	0,150*
Kontrol Grubu	14	13,50	189,00		
Toplam	28				

*P >0,05

Tablo 3'teki bulgular, öğrencilerin 7. sınıf İngilizce dersine ilişkin not ortalamaları açısından eşit bir şekilde oluşturulduğunu ortaya koymaktadır. Grupların not ortalamalarına uygulanan Mann Whitney U testi sonucunda, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemektedir (P= 0,150). Deney grubunun sıra ortalaması 15,50 iken, kontrol grubunun sıra ortalaması 13,50 olarak belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgu, 7. sınıf İngilizce not ortalamalarına göre grupların yansız bir şekilde oluşturulduğunu göstermektedir.

Tablo 4: İngilizce Seviye Tespit Sınavından Alınan Notlara İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	MWU	P
Deney Grubu	14	14,71	206,00	95,000	0,889*
Kontrol Grubu	14	14,29	200,00		
Toplam	28				

*P >0,05

Grupların İngilizce seviye tespit sınavından aldıkları puan ortalamalarına ilişkin uygulanan Mann Whitney U testine ait Tablo 4'te görülen sonuçlar, gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını göstermektedir. Deney grubunun sıra ortalaması 14,71 iken, kontrol grubunun sıra ortalaması 14,29 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu sonuçlara göre, deney ve kontrol gruplarının seviye tespit sınav puanları açısından benzer özellikler taşıdıkları ve bu ölçüte göre de yansız bir şekilde oluşturuldukları söylenebilir. Belirlenen bu ölçütlere göre, gruplar yansız bir şekilde oluşturulduktan sonra, öğrencilere uygulanan başarı testinden aldıkları ön test puanları ile de yansızlığın ne ölçüde sağlandığı test edilmiştir. Bu amaçla ön test puanları üzerinde yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 5'te sunulmaktadır.

Tablo 5: Grupların Ön Test Puanlarına İlişkin t Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ort.	Sıra Top.	MWU	P
Deney Grubu	14	16,11	225,50	75,000	0,299*
Kontrol Grubu	14	12,89	180,50		
Toplam	28				

*P >0,05

Deney ve kontrol grupları yukarıda belirtilen üç ölçüte göre oluşturulduktan sonra, bu grupların ne ölçüde yansız oluşturulduğunu test etmek amacıyla ön test puanları da değerlendirilmiştir. Ön test puanları üzerinde yapılan Mann Whitney U testi sonuçlarına bakıldığında, grupların yansız bir şekilde oluşturulduğunu söylenebilir. Yapılan analiz sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı belirlenmiştir (P= 0,299). Araştırma ile elde edilen bütün bu bulgulara dayanarak, genel bir değerlendirme yapıldığında, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin başlangıçta belirlenen ölçütlere göre birbirleriyle benzer özellikler taşıdıkları gözlenmektedir. Elde edilen bu sonuçlara göre, grupların yansız bir şekilde

oluşturulduğu, bu durumun öğrencilere uygulanan başarı testi ön test puan ortalamaları ile de sınındığı ve sonuçta grup oluşturmada ortaya konan ölçütlere göre yansızlığın sağlandığı söylenebilir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, kuramsal boyut için konu ile ilgili yerli ve yabancı kaynaklar incelenmiştir. Bunun yanı sıra konu ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalar incelenerek konunun kuramsal boyutu desteklenmiştir. Literatüre dayalı bu çalışmalarla birlikte konu alanı uzmanlarının görüşlerinden yararlanılmıştır. Kuramsal boyut dışında öğrencilerin başarı düzeylerini belirlemek için başarı testi hazırlanmıştır. İşlenecek ünitenin amaçlarına göre hazırlanan bu soruların bilişsel alanın basamaklarına göre analizleri yapılmış ve toplam 65 soru belirlenmiştir. Kapsam geçerliğini belirlemek amacıyla test, uzmanların görüşüne sunulmuş, gelen değerlendirmeler ve yapılan eleştiriler sonucunda yeniden gözden geçirilmiş, testten 5 adet soru çıkarılarak toplam 60 adet sorudan oluşan bir test geliştirilmiştir. Geliştirilen test, asıl öğrenci grubuna uygulanmadan önce geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapılabilmesi için, asıl çalışma grubuna benzer önceden belirlenen 280 kişilik başka bir öğrenci grubuna uygulanmıştır. Yapılan madde analizleri sonucunda her maddenin güçlük ve ayırıcılık indisleri hesaplanmıştır. Deneme uygulamasının ardından yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizleri sonucunda testten 10 adet soru atılmış ve geriye toplam 50 adet soru kalmıştır. Atılan beş soru dışında bazı soruların gerek madde kökü, gerekse seçeneklerinde bazı değişiklikler ve düzeltmeler yapılmıştır. Testte her davranışı ölçmek için yeterli sayıda soru bulunduğundan, yapılan analizler sonucunda bazı sorular testten atılmasına rağmen, testin kapsam geçerliliği etkilenmemiştir. Başarı testinde bulunan soruların puan değerleri yapılırken, her bir soru için iki puan verilmiştir. Testin ortalama güçlüğü 0,54 olarak belirlenmiştir. Bu sonuca bakarak testin orta güçlükte bir test olduğu söylenebilir. Testin güvenilirliği .85 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuca göre, testin güvenilir olduğu söylenebilir. Araştırma kapsamında bulunan öğrencilerle ilgili gerekli uygulamalar ve ölçmeler yapıldıktan sonra elde edilen veriler çözümlenmiştir.

Araştırma kapsamında bulunan deney ve kontrol gruplarının belirlenmesinde, ölçme araçlarının geliştirilmesinde ve araştırma kapsamında elde edilen verilerin değerlendirilmesinde aritmetik ortalama, standart sapma, kümeleme analizi, Mann Whitney U, Wilcoxon işaretli sıralar testi, madde güçlük indisi, madde ayırıcılık indisi, KR₂₀ güvenilirlik kat sayısı, yüzde ve frekans gibi istatistiksel işlemlerden yararlanılmıştır.

Uygulama

Araştırmada, uygulama yapılacak konunun ve bilgisayar yazılımının seçimi belirlendikten sonra uygulamaya geçilmiştir. Deney grubundaki öğrenciler bilgisayar kullanımı konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olduklarından, öğrencilere bilgisayar kullanımı için bir ön etkinlik uygulanmamıştır. Gruplar oluşturulduktan sonra başarı testi, her iki gruptaki öğrencilere, uygulama başlamadan önce ön test olarak uygulanmıştır. Böylece grupların giriş düzeyleri belirlenmiştir. Deney grubundaki öğrenciler okulda bulunan bilgisayar laboratuvarında çalışmışlardır. Uygulama esnasında, laboratuvarında yeterli sayıda bilgisayar bulunduğundan, her bilgisayarın başına bir öğrenci oturtulmuştur. Bu amaçla “Raks English Plus” adlı çalışma türünde, CD üzerinde olan, hazır bir İngilizce ders yazılımı kullanılmıştır. Yazılım, önceden

araştırmacılar tarafından incelenerek yazılımın, okuldaki İngilizce öğretim programı ile örtüşen ve uyumlu olan bölümleri saptanmış, bu bölümlerin dört haftalık uygulama süresi içinde hangi aşamalarda kullanılacağı belirlenmiştir. Öğrencilere Relative Clause konusu ilgili yazılımdan, ana bilgisayara bağlı bir data show kullanılarak hem sınıf hem de bireysel olarak tanıtılmış ve öğrencilerin yazılıma ilişkin sorularına yanıt verilmiştir. Öğrenciler konuyu tanıdıktan sonra, konu ile ilgili alıştırmalar yapmışlardır. Alıştırmalar boşluk doldurma ve çoktan seçmeli şeklinde sunulmuştur. Öğrenciler çalışmalarını öğretmenin rehberliğinde bilgisayar laboratuvarında, her bir öğrenciye ait bilgisayarları kullanarak, konuya ilişkin İngilizce ders yazılımı ile yapmışlardır. Tüm bilgisayarlar öğretmenin bilgisayarına bağlı olduğundan, öğretmenin bilgisayarı uygulama süresince bir server görevi görmüştür. Uygulama süresince yapılan gözlemlerde, deney grubundaki öğrencilerin çalışmalara oldukça istekli bir biçimde katıldıkları, yazılımı çok çekici buldukları ve ders süresince yapmak durumunda oldukları çalışmaları, kontrol grubunda bulunan öğrencilere göre, daha hızlı ve buna bağlı olarak daha çok alıştırma yaptıkları gözlenmiştir. Kontrol grubu ise Relative Clause konusuna normal sınıf koşullarında çalışmışlardır. Ön testin uygulanmasından sonra tekrar çalışmaları yapılmış ve konuyla ilgili çalışmalar sırasında öğretmen ders kitabını ve yazı tahtasını kullanmıştır. Bu grupta Sue Emery tarafından hazırlanan LINK adlı ders kitabı kullanılmıştır. Öğretmen, belirlenen hedefler çerçevesinde, öğrencilere konu ile ilgili örnekler vermiş ve öğrenciler ders kitabında bulunan, Relative Clause konusuna ilişkin gramer konusu ile ilgili alıştırmaları çözmüşlerdir. Bu uygulamanın ardından öğrencilere ön test olarak uygulanan başarı testi soruları son test olarak uygulanmış ve sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde dört haftalık araştırma süresince elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar bulunmaktadır. Grupların son test puanlarına ilişkin Mann Whitney U sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Grupların Bilgi Basamağı Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	MWU	P
Deney Grubu	14	17,61	246,50	54,500	0,043*
Kontrol Grubu	14	11,39	159,50		
Toplam	28				

*P < 0,05

Deney ve kontrol gruplarının bilgi basamağına ilişkin son test puanlarına uygulanan Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 6’da verilmiştir. Buna göre, dört haftalık bir deneysel çalışma sonunda bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin uygulandığı grupta bulunan öğrenciler ile geleneksel yöntemin uygulandığı grupta bulunan öğrencilerin son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir (P = 0,043). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, deney grubunda bulunan öğrencilerin, kontrol grubunda bulunan öğrencilere göre başarılarının daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Buna göre deney grubuna ön test-son test sürecinde uygulanan bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin bilişsel alanın bilgi basamağı düzeyindeki davranışların kazanılmasında geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu söylenebilir. Bu durum geleneksel öğrenme ortamının öğrenci başarısı üzerindeki sınırlılığını ortaya koymaktadır. Tablo 7’de grupların kavrama basamağı son test puanlarına uygulanan Mann Whitney U testi sonuçları bulunmaktadır.

Tablo 7: Kavrama Basamağı Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	MWU	P
Deney Grubu	14	19,04	266,50	34,500	0,003*
Kontrol Grubu	14	9,96	139,50		
Toplam	28				

* P< 0,05

Tablo 7 incelendiğinde, bilişsel alanın kavrama basamağı düzeyinde her iki grubun son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu görülmektedir (P=0,003). Bu durum her iki grubun sıra ortalamalarına bakıldığında daha iyi görülmektedir. Elde edilen bu sonuca göre, kavrama basamağı düzeyindeki davranışların kazanılmasında deney grubuna uygulanan bilgisayar destekli öğretim yönteminin kontrol grubuna uygulanan geleneksel yöntemden daha etkili olduğu söylenebilir. Bu bulgu bilgisayar destekli İngilizce öğretimi ile gerçekleştirilen öğretimin daha başarılı olduğunu göstermektedir. Deney ve kontrol gruplarında bulunan öğrencilerin başarı testinin tümünden aldıkları son test puanlarına uygulanan Mann Whitney U testinin sonuçları Tablo 8’de görülmektedir.

Tablo 8: Grupların Testin Tümünden Aldıkları Son Test Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	MWU	P
Deney Grubu	14	19,39	271,50	29,500	0,002*
Kontrol Grubu	14	9,61	134,50		
Toplam	28				

*P < 0,05

Tablo 8’deki bulgular, deney ve kontrol gruplarının testin tümünden aldıkları son test puanları arasında anlamlı bir farklılık belirlendiğini ortaya koymaktadır (P=0.002). Grupların sıra ortalamaları incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin kontrol grubundaki öğrencilere göre daha başarılı olduğunu gözlemek mümkündür. Elde edilen bu sonuca göre, bilişsel alanın bilgi ve kavrama basamaklarında istenilen davranışların kazanılmasında, bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğu söylenebilir. Bu bulguya dayalı olarak, geleneksel yöntemle göre bilgisayar destekli öğretimin daha etkili olmasının nedenleri arasında, bu yöntemin daha zengin bir öğrenme ortamı sağlamasının, daha çok alıştırma ve uygulama olanağı sunmasının ve öğrenciye bireysel çalışma imkânı vermesinin bu sonucu ortaya çıkardığını belirtmek mümkündür. Öğrencilerin başarı testinin bilgi basamağına ait erişim puanlarına uygulanan Mann Whitney U testinin sonuçları Tablo 9’da görülmektedir.

Tablo 9: Deney ve Kontrol Gruplarının Bilgi Basamağı Erişim Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	MWU	P
Deney Grubu	14	15,00	210,00	91,000	0,746*
Kontrol Grubu	14	14,00	196,00		
Toplam	28				

*P > 0,05

Gruplara uygulanan başarı testinin bilgi basamağına ilişkin erişim puanlarına uygulanan Mann Whitney U testi sonuçları Tablo 9’da verilmiştir. Buna göre, bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin uygulandığı grupta bulunan öğrenciler ile geleneksel yöntemin uygulandığı grupta bulunan öğrencilerin erişim puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir (P=0,746). Her iki grubun sıra ortalamalarına bakıldığında (Deney Grubu: 15,00, Kontrol Grubu: 14,00), ortalamaların birbirine yakın olduğu görülmektedir. Elde edilen bu sonuç bilgi basamağı erişim puanları açısından her iki yöntemin de başarılı olduğunu ortaya koymaktadır. Tablo 10’da grupların başarı testinin kavrama basamağına ait erişim puanlarına uygulanan Mann Whitney U testinden elde edilen sonuçlar görülmektedir.

Tablo 10: Kavrama Basamağı Erişim Puanlarına İlişkin Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	MWU	P
Deney	14	18,39	256,00	45,000	0,015*
Kontrol	14	10,71	150,00		
Toplam	28				

*P < 0,05

Deney ve kontrol gruplarına uygulanan başarı testinin kavrama basamağından alınan erişim puanlarına uygulanan Mann Whitney U testine ilişkin Tablo 10’deki sonuçlara bakıldığında, bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin uygulandığı deney grubunda bulunan öğrenciler ile geleneksel yöntemin uygulandığı grupta bulunan öğrencilerin erişim puanları arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir (P=0,015). Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında, bu farklılığın deney grubunun lehine olduğu görülmektedir. Bu bulgu, erişim puanları açısından, kavrama basamağı düzeyindeki davranışların kazanılmasında, bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin geleneksel yöntemle göre daha etkili olduğunu göstermektedir. Öğrenci gruplarının başarı testinin tümünden aldıkları erişim puanlarına uygulanan Mann Whitney U testinden elde edilen sonuçlar Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11: Testin Tümünden Alınan Erişim Puanlarına Mann Whitney U Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	MWU	P
Deney	14	17,82	249,50	51,500	0,031*
Kontrol	14	11,18	156,50		
Toplam	28				

*P < 0,05

Tablo 11’de bulunan deney ve kontrol gruplarının testin tümünden aldıkları erişim puanlarına uygulanan Mann Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, grupların testin tümünden aldıkları erişim puanları arasında

anlamli bir farklılık gözlenmektedir ($P=0,031$). Bu sonuç, erişü puanları açısından, deney grubuna uygulanan yöntemin kontrol grubuna uygulanan geleneksel yöntemden daha etkili olduğunu göstermektedir. Buna göre, İngilizce öğretiminde, daha zenginleştirilmiş, öğrencinin ilgi, dikkat ve motivasyonunun sağlandığı ortamlarda, öğrenci başarısının daha yukarılara çekildiği ve ortaya konan amaçlara daha çabuk ve etkili ulaşıldığı söylenebilir. Elde edilen bu bulgu, geleneksel öğretim yöntemlerinden vazgeçilip, eğitim teknolojisindeki çağdaş gelişmelerin sınıf ortamına taşınmasının gerekli olduğunu göstermektedir. Tablo 12’de deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin başarı testinin bilgi basamağına ait ön test-son test puanlarına uygulanan Wilcoxon işaretli sıralar testinden elde edilen sonuçlar bulunmaktadır.

Tablo 12: Bilgi Basamağı Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	Z	P
Deney Grubu					
Ön Test-Son Test					
Negatif Sıra	0	.00	.00	-3,301	0,001*
Pozitif Sıra	14	7,50	105,00		
Toplam	14				
Kontrol Grubu					
Ön Test-Son Test					
Negatif Sıra	0	.00	.00	-3,300	0,001*
Pozitif Sıra	14	7,50	105,00		
Toplam	14				

* $P < 0,05$

Grupların deney öncesi ve deney sonrası Relative Clause konusu ile ilgili bilgi basamağı düzeyindeki davranışları kazanmalarında anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığına ilişkin Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları Tablo 12’de verilmiştir. Uygulanan test sonucu, araştırmaya katılan her iki gruptaki öğrencilerin kendilerine uygulanan başarı testinden aldıkları deney öncesi ve deney sonrası puanları arasında anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır ($P=0,001$). Fark puanlarının sıra toplamları dikkate alındığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test puanı lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre, hem deney grubuna uygulanan bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin, hem de kontrol grubuna uygulanan geleneksel yöntemin öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğu belirtilebilir. Uygulanan her iki yöntemin de öğrenciler açısından bilişsel alanın bilgi basamağı düzeyinde belirli bir ilerleme sağladığı görülmektedir. Deney ve kontrol gruplarının başarı testinin kavrama basamağına ait ön test-son test puanlarına uygulanan Wilcoxon işaretli sıralar testinden elde edilen sonuçlar Tablo 13’te görülmektedir.

Tablo 13: Kavrama Basamağı Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Deney Grubu					
Ön Test-Son Test					
Negatif Sıra	0	.00	.00	-3,301	0,001*
Pozitif Sıra	14	7,50	105,00		
Toplam	14				
Kontrol Grubu					
Ön Test-Son Test					
Negatif Sıra	0	.00	.00	-3,301	0,001*
Pozitif Sıra	14	7,50	105,00		
Toplam	14				

*P <0,05

Tablo 13'te, deney ve kontrol gruplarının, deney öncesi ve deney sonrası kavrama basamağına ilişkin ön test-son test puanlarına uygulanan Wilcoxon işaretli sıralar testi sonuçları görülmektedir. Tablodaki bulgulara göre, dört hafta süren deneysel çalışma sonunda bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin uygulandığı grupta bulunan öğrenciler ile geleneksel yöntemin uygulandığı grupta bulunan öğrencilerin ön test-son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir (P= 0,001). Fark puanlarının sıra toplamları incelendiğinde, belirlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test puanı lehine olduğu dikkat çekmektedir. Bu bulgu, her iki gruba da uygulanan yöntemlerin öğrenci başarısını artırdığını ortaya koymaktadır. Buna göre her iki yöntemin de ön test-son test sürecinde bilişsel alanın kavrama basamağındaki davranışların kazanılmasında etkili olduğu söylenebilir. Tablo 14'te grupların başarı testinin tümünden aldıkları ön test-son test puanlarına uygulanan Wilcoxon işaretli sıralar testinin sonuçları verilmiştir.

Tablo 14: Grupların Testin Tümünden Aldıkları Ön Test-Son Test Puanlarına İlişkin Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi Sonuçları

Gruplar	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	P
Deney Grubu					
Ön Test-Son Test					
Negatif Sıra	0	.00	.00	-3,301	0,001*
Pozitif Sıra	14	7,50	105,00		
Toplam	14				
Kontrol Grubu					

Ön Test-Son Test					
Negatif Sıra	0	.00	.00	-3,299	0,001*
Pozitif Sıra	14	7,50	105,00		
Toplam	14				

*P <0,05

Öğrencilerin, deney öncesi ve deney sonrası testin tümünden aldıkları ön test-son test puanlarına uygulanan Wilcoxon işaretli sıralar testine ait Tablo 14'te bulunan sonuçlara bakıldığında, öğrencilerin ön test-son test puanları arasında anlamlı bir fark olduğu gözlenmektedir (P= 0,001). Fark puanlarının sıra toplamlarına bakıldığında, gözlenen bu farkın pozitif sıralar, yani son test puanı lehine olduğu görülmektedir. Bu sonuç, gruplara uygulanan her iki yöntemin de öğrenci başarısını artırdığını ortaya koymaktadır. Buna göre her iki yöntemin de ön test-son test sürecinde testin tümünde hedeflenen davranışların kazanılmasında etkili olduğunu belirtmek mümkündür.

Sonuç ve Tartışma

Yapılan araştırma ile İngilizce öğretimi alanında bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel yöntem uygulanmış ve bu uygulamaların öğrenci başarısı üzerindeki etkililiği denenmiştir. Bu amaçla, belirli yansızlık ölçütlerine göre bir deney bir de kontrol grubu oluşturulmuş ve İngilizce Relative Clause konusunun öğrenilmesinde bilgisayar destekli öğretimin etkililiği, geleneksel öğretim yöntemi ile karşılaştırma yapılmak suretiyle ortaya konmaya çalışılmıştır.

Bilgisayar destekli öğretim materyalinin öğretim ortamında kullanılması, öğretmenler için çeşitli yararlar sağlamaktadır. Kullanılan ders yazılımının öğretmenin işini biraz daha kolaylaştırması, öğretime ayrılan zamanı azaltması dolayısıyla öğrencinin öğretim sürecine aktif katılımının sağlanması, araştırmacılar tarafından sürekli gözlenen ve belirlenen bir durum olmuştur. Bu araştırmanın uygulanması sürecinde de öğrencilerin bilgisayar destekli İngilizce öğretimine yönelik olumlu tutumlar içinde oldukları ve bilgisayarları sürekli kullanmak istedikleri gözlenmiştir. Araştırma ile gözlenen bu durum, Uzunboylu (1995) ve Tuzcuoğlu (2000) tarafından yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen bulgularla desteklenmektedir. Araştırmacılar, bilgisayar destekli öğretimin öğrenci ve öğretmenlerin ilgilerini artırdığını ortaya koymuşlardır.

Bilgisayar destekli İngilizce öğretimi ile geleneksel öğretimin öğrenci başarısı üzerindeki etkisinin karşılaştırıldığı bu çalışmada, bilgisayar destekli İngilizce öğretiminin, geleneksel yöntem ile yapılan öğretimden daha etkili olduğu belirlenmiştir. Bu durum, araştırma kapsamında bulunan deney ve kontrol gruplarına programın başlangıcında ve bitiminde uygulanan ön test-son test puanlarının karşılaştırmalı bir şekilde yapılan analizleri ile ortaya konmuştur. Buna göre, bilgisayar destekli İngilizce öğretimi, öğrenci için daha etkili ve başarılı bir öğrenme ortamı oluşturmakta ve bu yöntemde öğrenci açısından daha olumlu ve yararlı sonuçların ortaya çıktığı gözlenmektedir. Araştırma ile ulaşılan bu sonuç İnan ve Oktay (1997) ve Koçak (1997) tarafından bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel yöntemin karşılaştırıldığı araştırmalar ile de desteklenmektedir. Araştırmacılar bilgisayar destekli öğretimin geleneksel

yönteme göre daha başarılı olduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca Uzunboylu (2002) ve Kurt (2002) tarafından yapılan araştırmalar da benzer sonuçları ortaya koymuştur.

Bilgisayar destekli İngilizce öğretimin geleneksel yönteme göre ğrenci başarısında daha etkili ve yararlı olduğuna dair benzer sonuçlar Swan (1992), Alkan (1997) ve Wu (1993) tarafından yapılan çalışmalarla da ortaya konmuştur. Adı geçen araştırmacıların yaptıkları çalışmalarda, bilgisayar destekli İngilizce öğretimi, geleneksel yöntem ile yapılan öğretime göre daha başarılı ve etkili olmuştur. Ayrıca Fox (1992), Avent (1994) ve Aytürk (1999) tarafından yapılan çalışmalarda da bilgisayar destekli İngilizce öğretimi geleneksel yönteme göre daha başarılı bulunmuştur. Bütün bu araştırma sonuçları ile mevcut araştırmada ulaşılan sonuçlar bir paralellik göstermekte ve birbirlerini desteklemektedir. Bütün bunların sonucunda, gerek yurt içinde gerekse yurt dışında yapılan araştırmalara bakarak, İngilizce ğretiminde bilgisayar destekli öğretimin geleneksel yönteme göre daha etkili olduğunu, öğrencilerin ilgisini artırdığını ve öğrenmeye karşı olumlu tutumlar geliştirdiğini belirtmek mümkündür. Ulaşılabilen araştırma sonuçları, mevcut araştırmanın sonuçları ile bir paralellik göstermektedir. Elde edilen bütün bu bulgular çerçevesinde, bilgisayar destekli İngilizce ğretiminin, gerek ğrenci güdülenmesinin artırılmasında gerekse buna bağlı olarak ğrenci başarısının artırılmasında oldukça etkili bir uygulama biçimi olduğu düşünülmektedir.

neriler

Araştırma ile ulaşılan sonuçlar ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulmaktadır:

1. İngilizce ğretiminde bilgisayar destekli üretim yöntemlerinden yararlanılmalıdır.
2. Bilgisayar destekli İngilizce ğretimi sadece özel okulların yararlandığı bir uygulama olmamalıdır. Devlet okullarında da gerekli ortamlar ve olanaklar geliştirilerek yaygınlaştırılmalıdır.
3. İngilizce sınıflarında kitap ve yazı tahtası en çok kullanılan temel araçlar olmaktan çıkarılmalı ve ğrenci motivasyonunun sağlanmasında da oldukça etkili olan bilgisayar ve diğer teknolojik olanaklardan yararlanılmalıdır.
4. Devlet okullarında da benzer araştırmalar yapılmalıdır.

Kaynaklar

- Alkan, B. (1997). *The Investigation of the Comparison of Computer-Assisted English Language Learning and Teacher-centered English Language Learning*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Avent, J.H. (1994). *A Study of Language Learning Achievement Differences Between Students Using The Traditional Language Laboratory and Students Using Computer-Assisted Language Learning Courseware*. USA: University of Georgia.
- Aytürk, N. (1999). *Bilgisayar Destekli ğretimin ğrencilerin İngilizce Başarısına; İngilizce ve Bilgisayara Yönelik Tutumlarına Olan Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Balcı, A. (1995). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Bilgisayar Yayıncılık San. Tic. Ltd. ř.

- Cameron, K.C.; Dodd, W.S. ve Rahtz, S.P.Q. (1986). *Computers and Modern Language Studies*. Chichester: Ellis Harwood Limited.
- Chastain, K. (1976). *Developing Second Language Skills: Theory and Practice*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Demirel, Ö. (1994). *Genel Öğretim Yöntemleri 3*. Baskı. Ankara: Usem yayınları.
- Erden, M. (1993). *Eğitimde Program Değerlendirme*. (Birinci Baskı). Pegem Yayın No: 6. Ankara: Personel Eğitim Merkezi.
- Fox, J. (1992). *Learning Languages With Computers: A History of Computer Assisted Language Learning From 1960 to 1990 In Relation To Education, Linguistics and Applied Linguistics*. University of Anglia.
- Gömleksiz, M.N. (1999). *Yabancı Dil Öğretiminde Modüler Öğretim Yöntemi İle Geleneksel Yöntemin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisinin Karşılaştırılması* (F. Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Örneği). Yayımlanmamış Doktora Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. *Türkiye, Türk Cumhuriyetleri ve Asya-Pasifik Ülkeleri Uluslararası Eğitim Sempozyumu*.
- İnan, N.U. ve Oktay, A. (1997). Bilgisayar Destekli Öğretim Yönteminin İngilizce Öğretiminde Etkililiği. 24-26 Eylül 1997. Ankara: Fırat Üniversitesi Basımevi.
- Jamison, D.; Suppes, P. ve Wells, S. (1974). Effectiveness of Alternative Instructional Media, *Review of Educational Research*, Vol. 44.
- Johnson, D. (1991). "CD-ROM Selection and Acquisition in a Network Environment", *Computers in Libraries*, Vol: 11, pp17-22.
- Karasar, N. (1982). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (Üçüncü Baskı). Bilim Yayınları. Ankara: Matbaş Matbaacılık ve Ambalaj Sanayii.
- Kennedy, G. (1989). *Computers in Language Teaching*, Ireland: ERIC Document Reproduction Service No.ED349749.
- Kenning M. ve Kenning J. (1990). *Computer and Language Learning*, West Sussex: Ellis Horwood Limited.
- Kidd, M. (1990). The LEXI-CAL Authoring System for Vocabulary Acquisition. In M-L. Craven, R. Sinyor, D. Paramskas (eds.), *CALL: Papers and Reports*, p69-73, 1990, La Jolla, CA: Athelstan.
- Koçak, N.Ç. (1997). *Effectiveness of Computer Assisted Language Learning (CALL) in Vocabulary Instruction to Turkish EFL Students*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Bilkent Üniversitesi.
- Kurt, M. (2002). *İngilizce Okuma Becerilerinin Kazandırılmasında Derinlemesine Düşünme Stratejisinin Uygulanması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Lopez, C. (1989). The Role of The Teacher in Today's Language Classroom. *English Teaching Forum*, Vol: 27, 2 -5.
- Morgan, L.Z. (1986). Compute - Assisted Instruction - How, When and Why. *Foreign Language Annals*, Volume: 19, (1986), 515-517.
- Niemieck, R. ve Walberg, H. J. (1987). Comparative Effects of Computer-Assisted Instruction: A Synthesis of Reviews, *Journal of Educational Computing Research*, Vol. 3, No. 1.

- Odabaşı, F. (1994). *Yabancı Dilde Dil Bilgisi Öğenmede Bilgisayar Destekli Öğrenme Yönteminin Öğrenci Başarısına Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Schmidt, M.; Weinstein, T; Niemieck, R. ve Walberg, H. J. (1985). Computer-Based Instruction With Exceptional Children: A Meta Analysis of Research Findings. Paper Presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, April 1985. Chicago.
- Somuncuoğlu, D. (1997). Different Feedback Strategies on CAI. Türkiye, Türk Cumhuriyetleri ve Asya-Pasifik Ülkeleri Uluslararası Eğitim Sempozyumu. 24-26 Eylül 1997. Ankara: Fırat Üniversitesi Basımevi.
- Swan, P. (1992). *Theory and Practice of Computer Assisted Language Learning*. United Kingdom: Open University.
- Şentürk, H. (1997). *The Effects of Supplementary Computer Assisted Listening Instruction on Listening Comprehension Ability*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tuzcuoğlu, Ü. (2000). *Teachers' Attitudes Towards Using Computer Assisted Language Learning (CALL) in the Foreign Languages Department at Osmangazi University*. Unpublished Master's Thesis. Ankara: Bilkent University, The Institute of Economics and Social Sciences.
- Uzunboylu, H. (1995). *Bilgisayar Öğrenme Düzeyi İle Bilgisayara Yönelik Tutumlar Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uzunboylu, H. (2002). *Web Destekli İngilizce Öğretiminin Öğrenci Başarısına Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Wu, C. (1993). *Semantic-Based Synthesis of Chinese Idioms*. Georgetown University.
- Yaşar, Ş. (1990). Yabancı Dil Öğretiminde Çağdaş Program Anlayışının Benimsenmesi. *Eğitim Fakültesi Dergisi*. 3 (1), 89-96.

Summary

A COMPARISON OF COMPUTER ASSISTED LANGUAGE LEARNING AND TRADITIONAL METHOD ON STUDENT'S ACHIEVEMENT IN TEACHING RELATIVE CLAUSES

Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ*

Oya SERTDEMİR DÜŞMEZ

Great steps have been achieved in recent years in the development of micro-electronic technology. Today, computer technology is being used in schools by educators. More people have become involved in the use and development of software including members of the language teaching profession (Kenning&Kenning, 1990:1). Language teachers have always been ready to use modern technology as teaching aids. A good teacher should have the ability to adapt developments in other disciplines to his own. The modern language teacher should follow both the linguistic changes and the trends in language teaching (Cameron, Dodd ve Rahtz, 1986: 24). A wide variety of approaches have mushroomed as a result of the increased attention given to foreign language teaching. Warschauer & Healey (1998) divide the history of Computer assisted language learning (CALL) into three stages; behaviouristic, communicative and integrative. The use of computers in language teaching causes both interest and fear. Teachers sometimes carry fear against technological aids as they do not know how to use them. They develop negative attitudes towards use of technological aids at their classrooms. But once they start using them, they find them interesting and useful.

Method

The aim of the study is to compare the effects of CALL and traditional method on students' achievement in teaching relative clauses in English classes for 8th grade students at Private Bilgem College, Elazığ. The research was carried out at Private Bilgem College. The population of the study includes the students of Bilgem College. The sample includes 8th grade students. An achievement test, consisting of 50 questions, was used to compare the efficiency of two methods.

Results and Discussion

Statistically significant differences were found between the posttest scores of the groups in knowledge and comprehension levels of the cognitive domain and in whole test in favor of the experimental group. Statistically significant differences were found between achievement scores of the groups in knowledge and comprehension levels of the cognitive domain and in whole test in favor of the experimental group. Statistically significant differences were also found between pretest-posttest scores of the groups in knowledge and comprehension levels of the cognitive domain and in whole test in favor of the experimental group. These results show that CALL is more effective than the traditional method in acquiring the behaviors aimed at knowledge and comprehension levels of the cognitive domain. This shows that CALL was found more effective and more successful than the traditional method in teaching relative clauses in English classes.

Address for correspondence: *Yard. Doç. Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, ngomleksiz@firat.edu.tr.

Koçak (1997) also compared CALL with the traditional method in teaching vocabulary and she found CALL more efficient. Somuncuoğlu (1997) and İnan & Oktay (1998) also found CALL more efficient than the traditional method. Swan (1992), Wu (1993) and Avent (1994) have proved that CALL is a more effective way in teaching English. They found that CALL had a potentially effective way than the traditional method and is more motivating for the students. The research findings obtained by Uzunboylu (2002) and Kurt (2002) indicate that CALL is an effective method. The findings of these studies go parallel with our study. The most significant conclusion to be drawn from the findings is that CALL is more effective than the traditional method.

Recommendations

In the direction of the findings of this study, we offer that;

1. CALL should be used not only in private schools but also in public schools.
2. The course book and board should not be the main materials for teaching English as a foreign language. Computers and other technological aids should be used by the teachers.
3. The studies on CALL should be administered in public schools as well.